

Kecskemét – Megyei Könyvtár

avagy egy százados álom megvalósulásának utolsó évtizede

MÁTRAI PÉTER – MAJOR GYÖRGY

Építető: Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat. Beruházó: BÁCSBER Kft. – BÁCSEMBER Kft. Üzemeltető: Katona József Megyei Könyvtár. Tervező: IPARTERV-IPARTERV Rt. Építész: Mátrai Péter – Major György. Építész munkatárs: Fülöpp Róbert, Péterffy Miklós. Belsőépítész: Interdesign ITA – Batta Imre – Mátrai Péter. Statikus: Steinhauz Tibor. Épületgépész: Déri Tamás. Elektromos: Szakál István. Szakértők: könyvtártechnológia: Ramháb Mária, Papp István, Urbán László; világítástechnika: dr. Debreceni Gábor; tűzvédelem: dr. Bánky Tamás. Generálkivitelező: BÁCSEPSZER Rt. Szerkezetépítő, szerkezettervező: BAUKOMPLEX Kft., Szolnok. Számítógépes hálózat: LIAS Kft. Tűz-, vagyonvédelem: AUTRONIKA Kft. Irodabútorok: FARAM. Egyedi bútorok: BÁCSEPSZER Rt.

Főbb adatok: szintszám: f + 2 + tt; hasznos alapterület: 6006 m² (tetőtérrel: 6370 m²); bruttó szintterület: 7241 m² (tetőtérrel: 7854 m²); tervezett költésszám: 400 000 dokumentum; tömörreltár: kb 120 000 kötet; tervezett befogadóképesség: 1000 fő/nap, max. 400 fő egyidejűleg; dolgozó létszám: 80 fő. Tervezés: 1986–89., ill. 1993–95. Kivitelezés: 1994–96. Beruházási költség: 930 millió forint.

Fotók: Szatmári Zoltán.

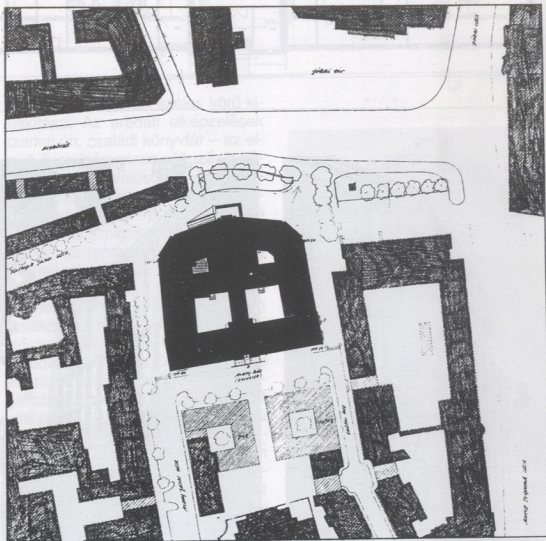
Kronológia

A könyvtárat Kecskeméten 1897-ben alapították *Kada Elek* polgármestersége idején, a könyvek a Városházán kaptak helyet. 1910-ben, az akkor 10 000 kötetes gyűjteménynek már kezdett szűkké válni a hely. *A Dombi Lajos és Mende Valér* által tervezett önálló könyvtárépület megépülését az első világháború húzta keresztül.

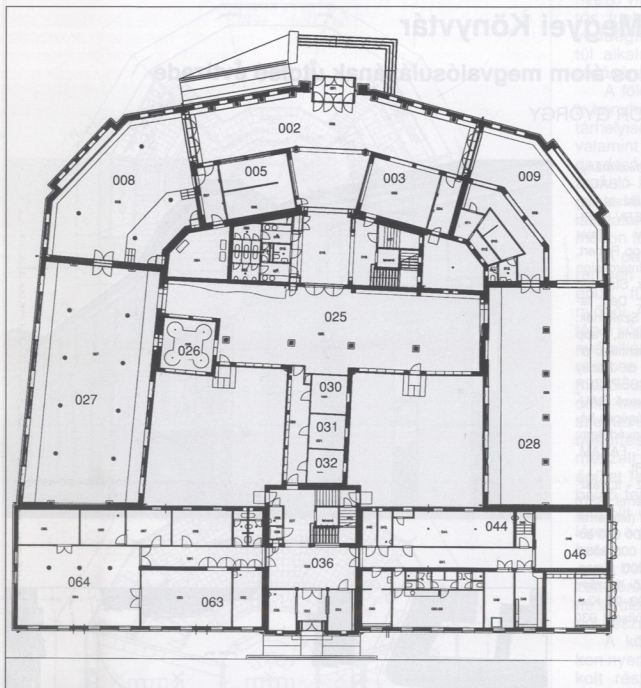
Az 1952-ben létesült Katona József Megyei Könyvtár már 45 000 kötetet számlál – önálló épület nélkül. A hetvenes-nyolcvanas években több tanulmányterv született, több helyszín is szóba került, a könyvtár mégsem épült fel: a csaknem 400 000 dokumentumot számláló gyűjtemény alig 500 négyzetméterten működött tovább. 1985-ben meghívásos pályázatot írtak ki a megyei könyvtár új épületére. A tíz pályázónak a könyvtárépület megtervezésén kívül városrendezési és építészeti javaslatot is kel-

Főbejárati homlokzat

Helyszínrajz

Földszinti alaprajz (2183,03 m²)
 002. előcsarnok, 003. ellenőrzési pont, 005. ruhatár, 008. előadóterem, 009. kávéház magazinolvasó, 025. zenei böngésző 223,72 m², 026. kuckó 25,91 m², 027. gyermekrészleg 273,0 m², 028. böngésző 248,64 m², 030. munkaszoba, 031. munkaszoba, 032. gyermekkönyvtár, iroda, 036. előcsarnok, 044. hőközpont-szellőzőgéph., 046. gépkocsitároló, 063. sokszorosítás, 064. könyvkötészet

Az előadóterem rizalit

„Kávéházi” rizalit

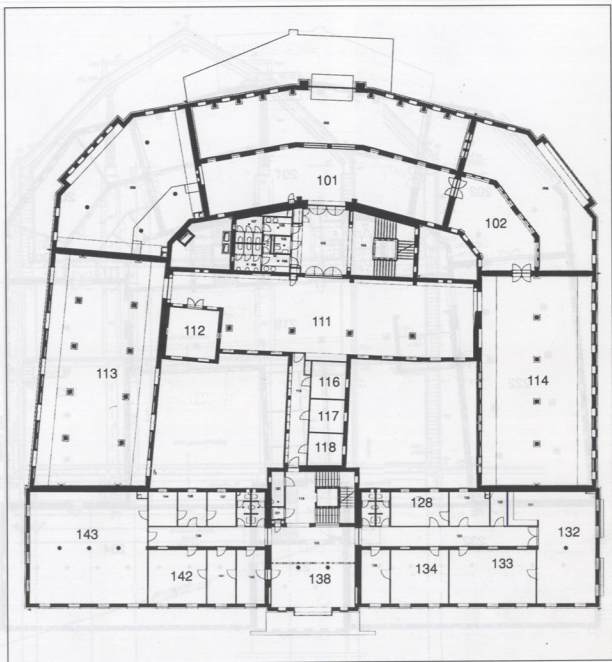
lett tennie a szomszédos területekre is.

Az első díjjal Mátrai Péter építész elképzelését honorálta a zsűri. 1986-ban a tervezési munkákra az IPARTERV-ben a Mátrai Péter vezetésével szerveződött csoport megkapta a megbízást, amely már kizárólag a könyvtárépület tervezésére szorítkozott. Három egymást követő évben megszülettek a könyvtár végleges tervei: 1987 – tanulmányterv és beruházási program; 1988 – engedélyezési terv; 1989 – kiviteli terv. Ezek a tervek már Major György építész közreműködésével készültek.

A pályázat legfőbb városrendezési és építészeti elvei megmaradtak ugyan, de a ház belső térrendszere a könyvtártechnológiai elképzeléseknek megfelelően jelentősen módosult a tervfázisok során.

I. emeleti alaprajz (1729,27 m²)

101. galéria, 102. galéria, 111. katalógustér 223,72 m², 112. dohányzó 25,91 m², 113. kölcsönzötér 273,00 m², 114. munkaszoba, 117. munkaszoba, 118. ov. iroda, 128. számítástechnika, 132. étkező-társalgó 67,69 m², 133. többcélú tanácsterem 49,23 m², 134. módszertani osztály 32,63 m², 138. igazgatói iroda 41,27 m², 142. gazdasági osztály 32,63 m², 143. állománygyarapítói oszt. 136,58 m²

Az építés megkezdése érdekében a megyei önkormányzat 100 millió forint induló tőkével egy alapítványt hozott létre. Ennek és az 1993-ban az Országgyűlés által megszavazott 580 millió forintos címzett támogatásnak köszönhetően 1993. december 11-én megtörtént az ünnepélyes alapkövetel, kezdetét vehette az építés.

Az épület ünnepélyes átadására 1996. augusztus 16-án került sor.

Program

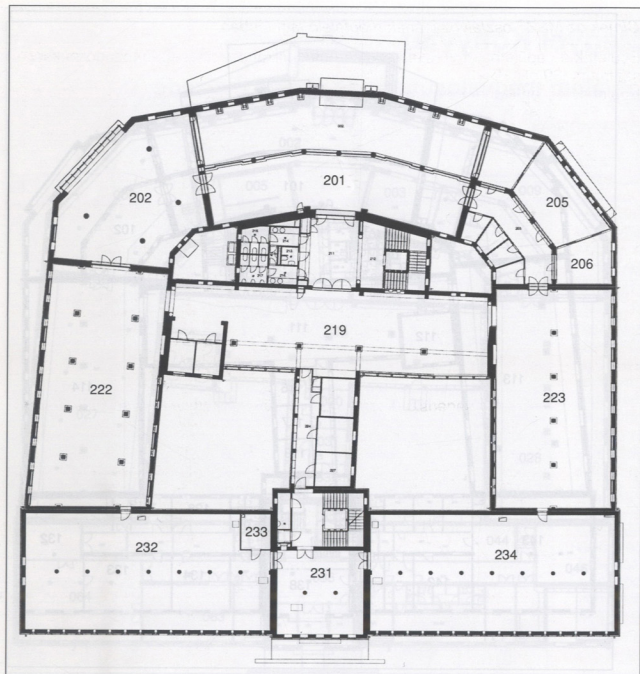
A könyvtár szakmai programját a pályázati terv ismeretében a könyvtáros szakértők állították össze, amely a szabványban megfogalmazott igényeken túl már az eredeti változatában is a számítógépes hálózat kiépítését és a mozgássérültek igényeit figyelembe vevő kialakítás követelményeit tartalmazta.

Jelentős szerepet kapott a program kidolgozásában a gyerekkönyv-

tár szolgáltatásainak széles körű kialakítása. Az eredeti elképzelések szerinti ún. családi könyvtár – az elmúlt évek igényeinek változását követve – a megvalósulás közben elvégzett könyvtár technológiai felülvizsgálatkor már programszinten egy széles szolgáltatást nyújtó számítógépes rendszerekre és gazdag információs bázisra épülő ún. infotékává alakult. Ugyancsak fontos helyet foglalt el a zenei részleg kialakítása, mely a tervezés korai időszakában a hagyományos hanghordozóktól mára a CD-lemezekkel és multimédiás számítógépes szolgáltatással gazdagodott. A tervezett kétszintű szolgáltatás, amely a tinédzser korúak igényeit a komolyzenei szolgáltatásoktól elkülönülten nyújtotta volna, a megvalósulás során módosult. A részleghez tervezett stúdió a videotechnika fejlődésével belső zárláncú képi és hangyi anyagot nyújt az eredeti audiovizuális szolgáltatásokon túl.

A szolgálati szárny Arany János utcai végfala

II. emeleti alaprajz (1986,49 m²)
 201. galéria, 202. helytörténeti gyűjtemény 165,69 m², 205. szemináriumi szoba 48,72 m², 206. szemináriumi szoba 24,44 m², 219. zenei részleg 223,72 m², 222. olvasóterem 266,19 m², 223. olvasóterem 246,24 m², 225. zenei munkaszoba, 226. munkaszoba, 231. manipulációs tér 70,86 m², 232. könyvraktár 263,65 m², 233. klimatizált raktár 9,91 m², 234. könyvraktár 274,45 m²

A hagyományos könyvtárhaznát kölcsönzési és helyben olvasási szolgáltatásait, a számítástechnika fejlődésével, az épület számítógépes hálózatában mind a katalógushasználatra, mind – későbbi lehetőségként – az egyes olvasóhelyek ellátására kiépítették. Ugyancsak a hagyományos könyvtári szolgáltatások részét képezi a helytörténeti gyűjtemény és a hozzá kapcsolódó ún. városi könyvtárállomány a kutatószobákkal és többcéllű szemináriumi helyiségekkel.

A funkcionális elvárások között szerepelt olyan többcéllű terek kialakítása: előadó, kiállítótér, kávézó, amelyek az előcsarnokhoz kötődve, a nyitvatartási időn túl, a könyvtárterekhez kapcsolhatóan és tőlük leválasztva is használhatók. Jelenleg csak a mintegy 150-200 fős többcéllű nagyterem valósult meg. A kávézó-magazinolvasó még üresen áll.

A berendezés kialakításában már programszinten megfogalmazódott az egyedi bútorok tervezésének igénye, amelyet az épület adottságain túl a hazai könyvtárberendezés szűkös választéka is indokolt. Ugyancsak fontos része volt a szakmai programnak az állományvédelem kialakítása. A megvalósulás során sikerült speciálisan könyvtári dokumentumokra alkalmas védelmi rendszert telepíteni.

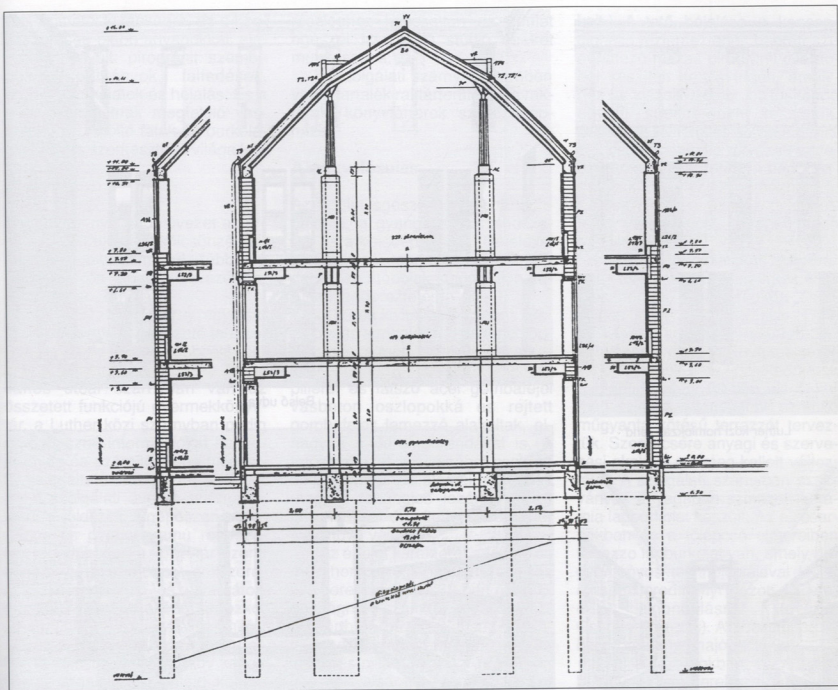
A szolgáltatások háterét adó üzemi zóna és a könyvtárosi munkahelyek kialakításában is maximumra törekvő szakmai program fogalmazódott meg. Az anyagi lehetőségek szűkössége miatt azonban több ponton kompromisszumos megvalósulás született. Nem készülhetett el a betervezett teljes nyomdai szolgáltatást nyújtó „sokszorosító-kötészeti blokk”, amelyhez fotólabor, restaurátórműhely és egy számítógépes szerkesztői

munkahely kapcsolódna. A tervezett tömör raktározás jelenleg ötven százalékos betelepítéssel hagyományos raktárként üzemel, így szükség volt már a költözés során az eredetileg tartalék raktárként kialakított tetőtéri raktárak használatára is. Ugyancsak a pénzügye törőlte a raktárak és a szolgálati pontok közötti „telelift” kapcsolat megvalósulását is. Helyette maradt a könyvszállító kocsi és egy kis teherlift beépítése.

A könyvtár minden tevékenységét kiszolgáló számítógépes rendszer és integrált csavartérfáros hálózat szolgálja ki, amely az Internet és speciális vonalakon a hazai és nemzetközi kapcsolatokat is biztosítja.

Az épület

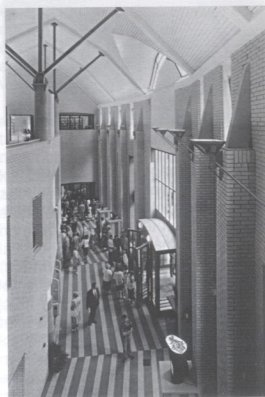
Az építészeti koncepció olyan térszisztémát kínál, amely szemben áll

Metszet az Arany János utcai szárnyon át

az általános könyvtárosi elvárásokkal. A hagyományos terek a lehető legnagyobb mértékben megőrzésére törekedtek, a meglévő utcavonalakra épülő egyetlen szabadon álló háztömbként $f + 2$ szintes ház. A főhomlokzat radikális aszimmetriáját egy ravaszabb aszimmetria váltotta fel, az udvar a funkcionális igényeknek megfelelően átalakult. Az egyetlen térben jórészt szabadon álló épület és a földszinti körüljáró helyett egy alacsonyabb hajlással fedett kétemeletes keresztcsárny

alakult ki, amely két nagyobb és két kisebb udvart hozott létre a megőrzött magas tetős fő tömeggel. Megmaradt a pályázati terv épületszerkesztése és funkcióelmélete. A hagyományos traktusmélységgel szerkesztett fő tömegek tört vonalú ívében rendeződnek a nyilvános övezet terei, a tömbbelsőbe nyitott átvágásra települ az üzemi rész. A pályázat homogén metszetszerkesztését a megváltozott könyvtárosi programnak megfelelően bonyolultabb metszetek váltották fel. Az egyetlen térre szervezett ív önellátó karakterű terek sorolásával alakult át. Az egyes változó használatú terek kialakítása során – kávézó-magazin-olvasó, többcélú terem – és az előcsarnok kapcsolatában és megfogalmazásában lehetőség

Előcsarnok

Luther közti homlokzati rend

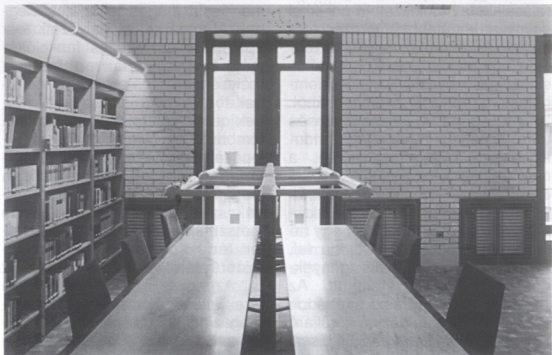
Belső udvar

A „polcok” között

Olvashely

Olvásóasztal

nyílt a belmagasságok és térformák olyan rendjét megteremteni, amely megelőlegezi a második emeleti olvasóterek hangulatát.

A hagyományos ház szándéka a korai tervfázisokban a szerkezetek, részletképzések egészére is kiterjedt. Szerettünk volna egy téglahosszfalás házat látszó téglafalazatokkal felépíteni, fa fedélszékkel, az öntöttvas szerkezetek világát idéző acél tartóelemekkel, faajtókkal, -ablakokkal, fémlemez fedéssel, kőlabazattal. A tervezés so-

rán, építetői kívánságra, ez a kép-
letszerűség újabb anyagokkal, ele-
mekkel bővült: pirogránit szemöl-
dők, párkányok, falfedések, orom-
zatburkolatok és héjalás. És a napi
gyakorlatnak megfelelő vasbeton
váz, kitöltő falak és burkolatok
vegyes szerkesztésű világa lett.

A terek

A földszinti nyilvános övezet az ér-
kezős, beiratkozás, közcsonéz-
lenőrzés aktusain túl többcélú
(150-200 fős előadó, kávézó-ma-
gazinolvasó, ruhatár).

Az összekötő szárny egyrészt
a gyerekkönyvtár bevezető tere ze-
nehallgató helyekkel, többcélú fog-
lalkoztató térrel (kuckó). Az Arany
János utcai szárnyban van az ös-
szetett funkciójú gyermekkönyvtár,
a Luther közti szárnyban pedig
a közhasznú információkat hogo-
mányos és számítógépes hálózat-
tal szolgáltató részleg (Infotéka).

A szolgálati övezet szempont-
jából a földszint a gépészeti elekt-
romos és gyengeáramú rendsze-
rek fogadóhelye, a könyvtár üzemi
zónája (garázs, műhely, sokszoro-
sítás, kötészet, fotó- és restaurátor-
műhely), valamint öltöző, tartózkodó
a műszaki személyzet számára.

Az első emelet nyilvános terei-
ben a kölcsonzési állomány kapott
helyet, a galérián a külföldi könyv-
táraktól kapott kisebb gyűjtemé-
nyek, az összekötő szárnyban pe-
dig az általános tájékoztatás, ha-
gymányos és számítógépes katalo-
gusokkal.

A szolgálati szárnyban ezen a
szinten van a könyvtár irodázónája:
igazgatás, állománygyarapítás,
módszertan, számítógépközpont.
Az irodákat egy többcélú tárgyaló-
oktató terem és a dolgozó pihenő-
étköző helyisége egészíti ki.

A második emelet az olvasó
szempontjából a helyben olvasás
tere. A két oldalsó szárnyban kap-
tak helyet az olvasótérek, az ös-
szekötő szárnyban a zenei részleg, a
galérián az ún. régi városi könyvtár
állománya és ehhez csatlakozva a
helytörténeti gyűjtemény. Az olvasó-
kérendelkezésére áll öt kutatófülke
és három egymásba nyitható
szemináriumi szoba.

A szolgálati szárnyban, a
könyvtárak és manipulációs térén
kívül, erre a szintre került a zenei

részleghez kapcsoltan az épület
egészét kiszolgáló stúdió és két
munkaszoba.

A szolgálati szárny tetőterében
van a tartálék raktárterület és a rak-
tárak, könyvtárterek szellőzőgép-
háza.

A megvalósulás

Az épület egésze a könyvtártech-
nológia, a gyengeáramú rendsze-
rek és a belsőépítészeti kivételével
fővállalkozói tenderrel lett meghir-
detve, az utóbbiak külön-külön ke-
rültek tenderezetésre.

A 89-es kiviteli terv szerinti ré-
s-alapozás a megvalósulásakor cölöp-
alapozásra módosult. A vázszerke-
zet közbenső kibetonozott acél kör-
pillérei és látszó acél gombafejei
vasbeton oszlopokká és rejtett
gombafejes lemezzé alakultak, el-
hagyva a peremgerendákat is. A
tetőszerkezet acélvázából csak az
acél alátámasztó elemek maradtak
meg, a fapaneles lezárás látszó
gerendákkal erősített vasbeton le-
mezmváltozott.

Az épület karakterét adó színes
mészhomok téglaburkolat hosszas
viták eredménye. A 89-ben még új-
donságnak számító anyagválasztást
érthető bizalmatlanság fogadta,
amely megmaradt egészen a ki-
vitelezés pillanatáig. Az utcai hom-
lokzatok alsó két szintjét 12 cm
vastag sárga téglá, a harmadik
szintet felezett sárga-fehér sávok-
ba felrakott burkolat borítja. A belső
udvarok burkolata tervezői szándék
szerint azonosan alakított volt az
utcaival. A végeredmény kompromis-
sum és némi kivitelezői kapkodás
eredménye. A végleges ter-
veken felezett fehér téglá szerepel,
az alsó két szinten pattintott felület-
tel, horganylemez osztópárkánnyal
és a harmadik szinten pattintott és
sima felületű sávokkal rakottan. Ez
utóbbi esetű áldozatul a gyors befé-
jezésnek.

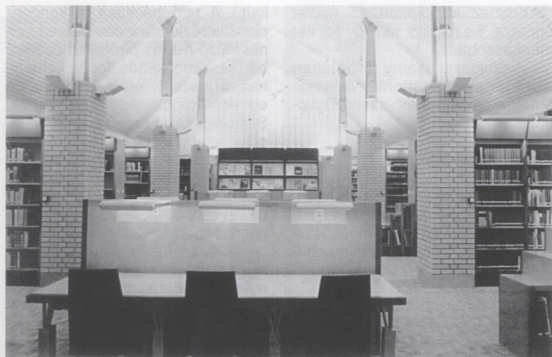
A lábazat szürkességárgás gránit
lapburkolat a sarkokon vastagabb
tömbökkel, az ablakoknál félpál-
catagotat lezárással. Az ablak-
szemöldökök, az utcai főpárkány
színes, ill. szintelen mázas piro-
gránit elemekből készült (Zsolnay),
az udvarokban és téglává és horga-
nylemezzé egyszerűsödött –
előnyére. (Az udvarok karaktere
mutatja a tervezők eredeti szándék-

kait.) A tető héjalása a koncepció-
nális részlemezfedés beérett szí-
nét idéző mázas pirogránit cserép-
ből készített kettős fedés, amely-
hez a kiszellőztetést biztosító
egyedi küpcserépek készültek.
Sajnos, a kivitelezés során a gerin-
cek csomópontjaira tervezett egye-
di elemek elmaradtak. A bádogos-
munkák RHEINZINK lemezből ke-
szültek részben patinázott felület-
tel, a vártnál kicsit egyenetlenebb
minőségűgel.

A belső burkolatokat a nyilván-
os terek felezett szürkésfehér
mészhomok téglaburkolata és a
színes szőnyegpadló uralja (TAR-
KETT) a lábazatok tekintetében
kényszerű engedelményeket téve.
Az előcsarnok és a közlekedőtérek
padlóburkolatú 89-ben, az akkor
még szintén újdonságnak számító
műgyanta kötésű terrazzót tervezték.
Szerecsére anyagi és szerve-
zési okokból ezt meg kellett változ-
tatni. A szolgálati szárnyban szok-
ványos anyagában színezett kerámia
lapburkolat készült. Az előcsar-
nokban és a főlépcső előtereiben
terrazo lapburkolat van, amely ha-
gymányos technológiájával kel-
lemesebb eredményt hozott az ere-
deti elgondolásnál (gyártó:
Csengery Tamás). A többcélú tere-
ben vörösfényű hajópadló van.

Az előcsarnokban és a nagy
belmagasságú terekben (második
emelet) akusztikus mennyezetbur-
kolat készült, a hégagos alumí-
nium, illetve fa látszó burkolat mögött
kasírozott üvegyapot hangelnyelő
réteggel. A műhelyekben kasírozott
üvegyapot mennyezetburkolat
adja az akusztikailag szükséges
védelmet.

A belső ajtókat, ablakok ha-
gymányos szerkesztésű egyedi asz-
talos-, illetve lakatosszerkezetek,
nagyobbrészt üvegezett szárnyak-
kal, bélések, borításos tokokkal, ha-
zai vasalatokkal (a BÁCSEPSZER
asztalosüzemében készültek). A
homlokzati ablakok, ajtókat, üveglak-
egyedi profilú szerkezetek
(gyártó: KUNSÁGFENSTER). A
könyvtárterek ikerablakainak belső
jávór feltelezopozását felemész-
tette a pénzromlás, így az ablakok
kissé komorabb hatásúak lettek. A
nyílászárók mázolt felületűek,
egyes felületek színterzett alumí-
nium, illetve patinázott horganyle-
mez burkolattal.

Háromhajós könyvtártér a második emeleten

Kéthajós könyvtártér a második emeleten

A szükséges álmennyezetek szintén egyedi kialakításúak, sajnos a tervekben még gipszrabricként szereplő párkányok, légcsatornák és a földszinti nagy álmennyezet csak gipszkartonból valósult meg, gyengébb minőségben. A nyilvános terek radiátorburkolatai szinterezett alumíniumöntvényeit jó kivitelű acélszelvényekből hegesztett lakatosszerkezetek váltották fel, a közterek szabad nyíláskereiteihez tervezett díszítőelemekhez hasonlóan. Nem bizonyult maradéktalanul jó megoldásnak a belső lépcsők előre gyártott műkö burkolata. Az elérhető minőség nem sokban haladja meg a házigyári színvonalat. A lépcsőkhöz tervezett

magas helyszíni műkö lábazat sem volt kivitelezhető. A helyette nagy igyekezettel készült lapburkolat könyvtörtelenül kihozta az épület méretpontatlanságait.

Jóllehet, az építés során rengeteg részletmegoldáson folyt napokig tartó vita esztétikai kérdésekben a megrendelő és a tervezők között, a befejezés végőráiban már nem maradt energia arra, hogy az épület előtti térburkolatot és az udvarok végső kialakítását valamilyen egyeztetett módon valósítsák meg. Így ezek megoldása teljes esetlegességgel társul az épülethez. (A terveket is más cég készítette – a környék egységes közterületi kialakítására kapva megbí-

zást. Sajnálatos, hogy egy méreteiben mindenképp karakteres középület esetében nem természetesen az, hogy a környezetet tervező kollega konzultáljon az épület tervezőivel. Az eredeti kiviteli tervek tartalmazták az IPARTERV környezetrendezési terveit is.)

Az épület melegvíz-ellátását és fűtését a városi távhálózat biztosítja. A könyvtár helyiségeinek zöme közvetlen természetes szellőzésű, a többcélú nagyterem, a raktárak és a műhelyek egy része kapott mesterséges szellőzést. A könyvtárterekben kismértékű elszívás készült.

A világítás koncepciója, amely az irodákban direkt-indirekt általános világítást, a könyvtárterekben indirekt általános és polconkénti, illetve asztalonkénti helyi világítást gondolt el, csak részben valósulhatott meg. Az irodákban anyagi okokból le kellett mondani az igényesebb és a munkahelyek jellegének jobban megfelelő megoldásról, és meg kellett elégedni a gyengébb minőségű, szokványos, mennyezetre szerelt lámpatestekkel. A könyvtárterekben a koncepció megvalósult, kisebb minőségi engedményekkel.

Az épületben két elektrohidraulikus lift van, mozgáskorlátozottak igényei szerint méretezve.

Az épület térszervezése két tűzszakasz kialakítását tette lehetővé, a nyilvános övezet három szintje, illetve a szolgálati szárny szintjei alkotnak egy-egy tűzszakaszt. A fölépcsőház füst mentes kialakítású, az itt lévő lift menekítésre alkalmas módon kialakított. Az épületbe analóg címehető érzékelőkkel kiépített tűzvédelmi rendszer készült, a földszinti terek biztonságtechnikai rendszerével együtt, ha nem is az „intelligensház” követelményét, de mindenképp korszerű passzív védelmi rendszert lehetett kialakítani. Az aktív tűzvédelmet, a számítógépterem kivételével, vízzel oltó készülékkel oldottuk meg a fali tűzcsapokon kívül.

Az irodákba kereskedelmi beszerzésű bútorok kerültek, a számítógépes munkahelyek követelményeit figyelembe véve. A nyilvános övezetben egyedi tervezésű könyvtári állványok, asztalok, tárolóbútorok és kereskedelmi ülő-

bútorok vannak. Az állványokat színezett szemesjávó furnér tartóelemek, diófa éllecekkal, színes kemény műanyag borítású párkány, színes dukkózott lábazat és hátfal jellemzi, porszűrő fémpolcokkal. Az asztalokra és egyéb tárgyakra a szemesjávó- és diófa felület mellett mattkróm felületű fém-elemek jellemzőek.

Összegzés

Egy közel tíz éves folyamatban megvalósuló ház esetében különös viszony kerekedik a kezdetek és a befejezés közti időben lezajlott építészeti szemléletváltozás és a terben a folyamat elején rögzített építészeti arculat között. (Most a közben zajló történelmi változások hatására nem is gondolva.) A pályázati terv építészeti alapvetését a tervek egyeztek örízni – ez vala-

miféle tudatos lemondás volt a technológiai és technikai bravúrok világáról. Egyes részletek tagadhatatlan időszerezése ellenére olyan építészeti alakítást próbáltak létrehozni, amely mintegy időn kívüli.

A házzal szemben mind a megrendelő, mind az üzemeltető, mind a tervezők részéről maximális elvárások voltak. A részletek illetően sok ponton kimondott vagy csak a megvalósulás során megfogalmazható nézetkülönbségekkel. A tervezői vagy az engedélyezési terv készítésekor kialakult az építetős és a város stílisis követelményei nyomán. A kiviteli tervekben a ház egészére kiterjedő (szinte szűreális) külső-belső egység tervezői igénynyé vált, amely végigvonult az ajtóktól, ablakoktól kezdve a burkolatokon át az állmennyezetekig, aknaajtókig. Ugyanez a mindenre kiterjedő egység jelle-

mezte a berendezés első terveit is. A telepítés és az épület kapcsolatát heteken át tartó éles szakmai viták alakították a szakértők és a tervezők között.

A ház áll. Olyan amilyen, az idő könyörtelen, minden egyeztetet csak annyiban honorál, amennyiben az létrejött, megvalósult és működik.

Eddigi publikációk:

Magyar Építőművészet. 1987. 6. 38. old. Új megyei könyvtár, Kecskemét.
Design. 1990. 3-4. 10. old. Bibliotheca Kecskemét – 1985–1990.
Magyar Építőművészet. 1990. 3-4. 32. old. Megyei könyvtár terv, Kecskemét.
Portál. 1996. 4-5. 8. old. A híros könyvtár. VGA monitor. 1996.
Továbbá a helyi napilapok rendszeres számozói a tervpályázatról, a tervezésről, az építésről, az ünnepélyes átadásról.

BAU '97 12. Nemzetközi Építőipari Szakvásár München, 1997. január 14–19.

A korábbi évek gyakorlatához hasonlóan a BAU '97 az iparág rangos eseménye lesz: mérnökök, építési vállalkozók, építőanyag-kereskedők és más építészeti szakmák képviselői találkozhatnak a legnagyobb és leghíresebb építőanyagokat gyártó cégekkel.

A szakmai látogatók megismerkedhetnek a legújabb építőanyagokkal és építészeti megoldásokkal, többek között:

- az acélvázaz építkezés új megoldásaival;
- a faszerkezetek ezúttal is nagy érdeklődésre számíthatnak. A legnagyobb sikert minden bizonnyal a többemeletes faszerkezetű épületrendszerek aratják majd;
- az alumíniumszerkezetek képviselői új, esztétikus és környezetbarát technológiákat prezentálnak. A kiállításán különböző nyílászárókat, tetőablakokat és napelemeket fognak bemutatni a közönségnek;
- az épületkő és vakolat témakör helyet ad az épületkerámia, beton, tajtékkő, mészhomokkő, gázbeton anyagoknak, a rostcement alapanyagú építőelemeknek, továbbá a homlokzati díszítőelemeknek, vakolatoknak és festékeknek;
- a tetőcserép és falazótégla témakör kiállított termékeik kiváló fizikai, statikai és hőszigetelő tulajdonságai tüntetik ki;
- olasz, spanyol és német csomaggyárak hozzák el a vásárra legújabb és legdivatosabb színekben pompázó termékeiket és díszítőelemeiket;
- a szakvásár külön témakörként foglalkozik az előre gyártott elemekből épült házzakkal, amelyek számos előnyös tulajdonsága között említhető a kiváló hőszigetelés, a mozgásszerűlet igényeit kielégítő megoldások és az esztétikai és építészeti sokoldalúság.

Bemutatja a vásár az építőanyag-gyártás, a tervezés és a környezetkímélő építészet legújabb fejlesztéseit és trendjeit, amelyek között helyet kapnak a legkorszerűbb számítógépes programok is.

49. I. H. M. Szakvásár München, 1997. március 8–16.

A legnagyobb európai kézműves és kisipari szakvásár, az I. H. M. minden év márciusában a Münchener Vásár területén fogadja a látogatókat. E rendezvényen Kelet-Európa országainak kiállítói is híreket szereztek. Az 1997. március 8-tól 16-ig megrendezendő 49. I. H. M.-en 30 országból több mint 1600 kiállító és 400 képviselő cég lesz jelen. A vásár összesen 135 000 m² alapterületűen egynegyedén kis- és közép méretű cégek beruházási cikkeket állítanak ki a gépjárműipar, a fém- és fafeldolgozás területeiről és az építkezés és belsőépítészet témaköreiben.

Az 1997-ben megrendezendő 49. I. H. M. fő témája „A kézművesség, a kis- és közép méretű vállalkozások helye az információs társadalomban”. Az Európai Bizottság védnöksége alatt a kérdéskör szakértőinek európai szintű találkozójára kerül majd sor, amely „A digitális forradalom kihívása a kézművességgel és a kis vállalkozásokkal szemben” jelmondat jegyében a „Kézműves, kis- és közép méretű vállalkozások harmadik európai konferenciáját” hivatott előkészíteni. Utóbbira 1997-ben Milánóban kerül sor. Az I. H. M. kiállítókkal igyekszik a találkozó témájához kapcsolódni.

További információ: Promo Kft. 1064 Budapest, Rózsa u. 55. Tel.: 342-5104, 342-1148, fax: 352-1567